

TRANSPORTA ENERĢIJAS SALĪDZINĀMĀS CENAS 2022.GADA 3.CETURKSNIS

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2014.gada 22.oktobra direktīvas par alternatīvo degvielu infrastruktūru (turpmāk – Direktīva 2014/94/EK) 7.panta 3.punktu un Komisijas 2018.gada 17.maija Īstenošanas regulu (ES) 2018/732 par kopīgu metodoloģiju alternatīvu degvielu vienības cenu salīdzināšanai saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/94/ES (turpmāk – Regula 2018/732) Latvija ir aprēķinājusi salīdzināmās transporta enerģijas cenas vienam transportlīdzekļu veida segmentam atšķirībā no šajos transportlīdzekļos izmantotā degvielas veida.

1) Transportlīdzekļu veids

Saskaņā ar valsts a/s “Ceļu satiksmes drošības direkcija” (turpmāk – CSDD) sniegto informāciju Latvijā transportlīdzekļus reģistrējot, tie netiek iedalīti dažādās transportlīdzekļu klasifikācijas klasēs. CSDD ir sniegusi datus par 2023.gada 3.ceturksnī visbiežāk no jauna reģistrētajiem transportlīdzekļiem dalījumā pēc tajos izmantotās degvielas veida, un saskaņā ar minētajiem datiem ir iespējams arī šos transportlīdzekļus iedalīt dalījumā pēc transportlīdzekļu klases, piemēram, šādi: mini un mazā klase (t.sk. mazā apvidus un daudzfunkciju); vidējā un kompaktā klase (t.sk. kompaktā un vidējā apvidus un daudzfunkciju) un lielā klase (t.sk. lielā apvidus un daudzfunkciju). Tomēr, kā var redzēt tabulā zemāk Latvijā no jauna pārsvarā tiek reģistrēti ceļu transportlīdzekļi vidējā un kompaktajā klasē un tikai benzīna degvielas veidam dominē mazā klase. Ņemot vērā, ka lielākais vairums biežāk reģistrēto ceļu transportlīdzekļu vairākiem degvielas veidiem ir iekļaujami tikai vienā klasē, salīdzināmās transporta enerģijas cenu aprēķins tika veikts kopējam transportlīdzekļu segmentam dalījumā tikai pēc degvielas veida.

Transportlīdzekļa veids		skaits	Automobiļu klasifikators ¹	Transporta enerģijas patēriņš ²
marka	modelis			
DĪZEĻDEGVIELA				
DACIA	DUSTER	67	KOMPAKTĀ APVIDUS (J _C)	5.3 l/100km
BMW	X5 XDRIVE30D	30	VIDĒJĀ APVIDUS (J _D)	6.7 l/100km
VOLVO	XC90	27	VIDĒJĀ APVIDUS (J _D)	7.0 l/100km
TOYOTA	LAND CRUISER	27	VIDĒJĀ APVIDUS (J _D)	9.9 l/100km
PEUGEOT	308	27	KOMPAKTĀ (C)	4.4 l/100km
BENZĪNS				
FORD	FIESTA	119	MAZĀ (B)	5.4 l/100km
TOYOTA	C-HR	103	MAZĀ APVIDUS (J _B)	5.0 l/100km
VW	T-CROSS	102	MAZĀ APVIDUS (J _B)	6.3 l/100km
TOYOTA	RAV4	75	KOMPAKTĀ APVIDUS (J _C)	5.7 l/100km
OPEL	CROSSLAND	74	MAZĀ APVIDUS (J _B)	6.1 l/100km
SASPIESTĀ DABASGĀZE				
ŠKODA	OCTAVIA	8	VIDĒJĀ (D)	3.5 kg/100km
ELEKTROENERĢIJA				
NISSAN	LEAF 40KWH	44	KOMPAKTĀ (C)	166.0 Wh/km
CUPRA	BORN	26	KOMPAKTĀ (C)	158.9 Wh/km
HYUNDAI	IONIQ	19	KOMPAKTĀ (C)	164.6 Wh/km
PEUGEOT	E-RIFTER	17	KOMPAKTĀ DAUDZFUNKCIJU (M _C)	197.0 Wh/km

¹ <http://www.autoasociacija.lv/lv/automasinu-klasifikators>

² Pasaulē Saskaņotās Vieglo Transportlīdzekļu Testēšanas Procedūras (WLTP) metode

Transportlīdzekļa veids		skaits	Automobiļu klasifikators ¹	Transporta enerģijas patēriņš ²
marka	modelis			
BMW I	I3	15	KOMPAKTĀ (C)	155.0 Wh/km
ŠKODA	ENYAQ 80	11	KOMPAKTĀ APVIDUS (Jc)	164.6 Wh/km
VW	ID.4 PRO 150 KW	9	KOMPAKTĀ (C)	1706.6 Wh/km
ŠKODA	ENYAQ 60	9	KOMPAKTĀ APVIDUS (Jc)	161.4 Wh/km

2023.gada 3.ceturksnī netika no jauna reģistrēti transportlīdzekļi, kuros kā transporta enerģijas tiek izmantota sašķidrinātā naftas gāze (arī kombinācijā ar citu transporta enerģijas veidu).

Vienlaikus, lai nepublicētu iespējams maldinošu informāciju, aprēķinā tika izmantoti tikai dati par no jauna biežāk reģistrētajiem transportlīdzekļiem, par kuriem ir pieejami degvielas patēriņa dati pēc kombinētā ciklā pēc Pasaulē Saskaņotās Vieglo Transportlīdzekļu Testēšanas Procedūras (WLTP) metodes). Šī pieeja netika izmantota attiecībā uz saspīstās dabasgāzes transportlīdzekļiem, jo par tiem dati par vidējo dabasgāzes patēriņu nav pieejami (skatīt 2.punktu).

2) Transportlīdzekļos biežāk izmantotie degvielas veidi

Latvijā visbiežāk izmantotie transporta enerģijas veidi, kuru īpatsvars kopējā transporta enerģijas apjomā pārsniedz vismaz 2%, ir dīzeļdegviela, benzīns un naftas gāze kombinācijā ar benzīnu. Tāpat Latvijā tiek izmantoti tādi alternatīvās degvielas veidi kā elektroenerģija un saspīstā dabasgāze. CSDD sniedza informāciju par Latvijā 2022.gada 3.ceturksnī visbiežāk no jauna reģistrēto transportlīdzekļu reģistrēto vidējo degvielas patēriņu iepriekšminētajiem transporta enerģijas veidiem kombinētā ciklā pēc WLTP metodes.

Ceļa transportlīdzekļiem, kuru reģistrētais galvenais transporta enerģijas veids ir reģistrēta dabasgāze, ir iespēja darbināt ar benzīnu, kura patēriņš tiek reģistrēts CSDD, jo dabasgāzei nav tik stabili parametri, kā citiem transporta enerģijas veidiem. Tomēr, ņemot vērā transportlīdzekļa veida marku un modeli, aprēķinam tika izmantots publiski pieejamais vidējais degvielas patēriņš.

3) Transporta enerģijas cenas

Latvijā benzīna, dīzeļdegvielas un sašķidrinātās naftas gāzes cenas ir publiski pieejamas Centrālās statistikas pārvaldes tīmekļvietnē³. Attiecībā uz tiem transporta enerģijas veidiem, par kuriem iepriekšminētā informācija netiek sniegta, Klimata un enerģētikas ministrija aptaujāja komersantus, kas realizē minētos alternatīvās degvielas veidus un ieguva informāciju par vidējo 2022.gada 3.ceturkšņa vidējo alternatīvās degvielas – elektroenerģijas un saspīstās dabasgāzes, cenu.

³ https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_VEK_PC_PCC/PCC010m/table/tableViewLayout1/

4) Salīdzināmās transporta enerģijas cenas

Saskaņā ar Direktīvas 2014/94/EK 7. panta 3. punktu un ievērojot Regulā 2018/732 un Eiropas Komisijas vadlīnijās "Par degvielas cenu salīdzināšanu" noteikto metodoloģiju ir aprēķinātas salīdzināmās transporta enerģijas cenas vienam segmentam dalījumā pēc degvielas veida par 2022.gada 3.ceturksni:

Degvielas veids	salīdzināmā transporta enerģijas cena (euro/100km)
Dīzeļdegviela (B7)	11,73
Benzīns (E10)	10,38
Saspiestā dabasgāze (CNG)	12,53
Elektroenerģija	
publiskās uzlādes stacijas ⁴	7,16
mājsaimniecības ⁵	3,81

⁴ Komersantu sniegtā informācija – aprēķināta vidējā cena no visu komersantu sniegtās informācijas

⁵ <https://stat.gov.lv/lv/statistikas-temas/noz/energetika/tabulas/enc040-elektroenerģijas-videjas-cenas-majsaimniecibam>